

Verslag werkvond raad over Huisvesting Bijzondere doelgroepen.

D.d. 14 februari 2018.

Aanwezig : C. de Lange, H. Hoek, Th. Wesselman, B.M. Brambach, K. Straver-van der Wereld, R. Wesselink, de heer Van Beurden, K.M. van der Velde-,Menting, Th. Janssen, R. van der Plas.
Afwezig : F. Schoonderwoerd, I. Pathuis (wegens ziekte).

Toehoorders : Idi van der Meer, Henk van Tol, pers.

Doel is informeren van de raad over deze doelgroepen die vormen van beschermd wonen nodig hebben en hoe wij daar mee om willen gaan.

Presentatie/ Verhaal door Peter Hoogvliet, directeur-bestuurder Meerwonen

Deze presentatie is afgestemd met de woningcorporatie Woondiensten Aarwoude.

Hoe gaan de wooncorporaties om met deze doelgroep?

Men ziet 4 subgroepen :

1. Regulier. Via Woningnet-inschrijving komt men in een huurwoning. Deze groep gewone huurders veroorzaakt de meeste overlast.

2. Mensen die via de zgn. Contingentenregeling huren. Afspraak via verdeelborden hieraan woning voor bieden. Het gaat om ex-GGZ, ex-gedetineerden. Dit na behandeling door de betrokken instelling (GGZ, Rivierduinen, MEE) en met begeleiding in deze woning kan komen wonen. Mogen zelf kiezen in welke gemeente ze komen wonen. Drie partijen overeenkomst voor een periode van 2 jaar over de begeleiding. Het gaat voor Meerwonen om 16 woningen per jaar. Meerwonen is ook actief in Oegstgeest. Op basis hiervan zijn door Meerwonen in Kaag en Braassem 4 woningen verhuurd. Elke huurder heeft dit twee jaar voldaan (met hulp van begeleiding). 95 % van deze personen kan binnen twee jaar begeleiding zelfstandig gaan wonen. In enkele gevallen is echter een terugval te constateren.

3. Permanent niet in staat zijn om zelfstandig te wonen zonder begeleiding. Kan door geestelijke of lichamelijke beperking. Voor deze doelgroep bouwt Meerwonen nu voor de stichting Wooninitiatief Moier, in de oevers een aantal appartementen voor licht autistische jongeren. In het kader van scheiden van wonen en zorg verhuurt Meerwonen de appartementen en koopt de stichting begeleiding in, die wordt gefinancierd vanuit wlz zorgindicatie. Om de 24 uren begeleiding te kunnen financieren is massa nodig. Deze "massa" is het meest eenvoudig in de nieuwbouw te realiseren.

4. Personen die alle vangnetten voorbij zijn. Zij worden gehuisvest in projecten zoals de "scheve huskes", een prikkelarme omgeving. De verwachting is dat de personen uit deze doelgroep nooit meer in aanmerking komen voor een reguliere woning.

Ontwikkelingen.

Decentralisaties zijn nu gaande. Dit levert op termijn een vraagstuk op, de gemeente Leiden zal op een gegeven moment stoppen met het voor de regio regelen van zaken in de sfeer van opvang.

Extramuralisering : Niet meer in een instelling, maar gewoon in de maatschappij. De corporatie krijgt te maken met "zwaardere" gevallen in haar woningen. Dit gegeven loopt samen met bezuinigingen in de zorg. Gaat voornamelijk om de begeleiding, dagbesteding waar zwaarder op ingezet moeten worden. Huisvesting komt daarna.

Privacy is lastig. Bijvoorbeeld de casusbesprekingen in het zorgnetwerk.

Draagvlak en tolerantie neemt af voor mensen met ander woongedrag.

Draagvlak binnen de dorpen lijkt groter dan in de steden. Grote mate afhankelijk van goede en open communicatie met nabije buurt.

Dirk Jan van Oversteeg, st. De Binnenvest.

Beschermd wonen is bedoeld om personen (zoals: laag verstandelijk gehandicapten, daklozen, personen met psychische problemen en/of verslavingen) te voorzien van een woning. Trend is dat dit aantal aan het groeien is en dat er minder woningen zijn om aan deze vraag te voldoen. Mensen uit contingentenregeling sluiten voor 95 % af met een positief resultaat binnen twee jaar begeleiding. Hoe

mee we investeren in het voorkómen van daklozen, des te beter voor daklozen maar ook hogere kosten. De maatschappelijke kosten bij ingrijpen achteraf zijn echter een veelvoud. Om uit de vicieuze cirkel te komen duurt een traject van begeleiding meestal 2 jaar.

30-40 personen die in aanmerking komen voor beschermd wonen, in de regio Zuid Holland Noord w.o. Duin en Bollenstreek toe behoort. Hij noemt de casus Diana : Ze woont in de nachtopvang. Bij veel problematiek is het bijna onmogelijk om een goede hulp te krijgen. Deze mevrouw werd in een reguliere woning geplaatst, was heel gelukkig, maar wegens het feit dat zij in de nacht teveel lawaai maakte mislukte dit toch en daardoor is zij opnieuw terecht gekomen in de nachtopvang. De kosten hiervan zijn echter ca. € 45.000 per jaar.

Bij elke gemeente zijn gesprekken gaande over huisvesting van deze groep. In enkele (2) casussen is sprake van doorstroming. De meeste bewoners blijven echter in de containerwoningen. Een zgn. prikkelarme omgeving is nodig. Het vermoeden is dat deze groep van 30 personen aan het groeien is.

Vragenronde.

Is deze problematiek leeftijdgebonden ? Veel personen kennen een voorgeschiedenis van langdurige opname, detentie, beschermd wonen. Dus vaak is er al heel veel al geprobeerd dus leeftijd ligt vaak iets hoger 40-50 jaar. Ook is vaak sprake van schulden, verslaving, geen opleidingen, etc. Ook ziet De Binnenvest jongeren (LVG – licht verstandelijk beperkt) van 18-20 jaar. Heeft het verschijnen van deze doelgroep soms te maken met het stoppen jeugdhulp bij deze leeftijdsgrens? Binnenvest is hier heel scherp op. Zijn initiatieven waar hier positieve ervaringen mee zijn.

Prikkelarme omgeving, aantallen, wat verstaat men hieronder ? : Niet Meer dan 1-2 woningen of boxen per locatie. Afhankelijk van het soort problematiek van de beoogde huurders. Locatie moet ook prikkelarm zijn. Anonieme prikkels kunnen wel maar geen prikkels zoals in een normale woonwijk. Geen scholen, of andere functies in de omgeving. Dit kan leiden tot conflicten.

“Skaeve huskes” of “scheve huisjes” is een vorm van begeleid wonen. Op internet staat een voorbeeld. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om 11 woningen met 1 hulpverlener. De Binnenvest kent ca. 70 vormen van beschermd wonen die zijn gemodelleerd naar de doelgroep. De doelgroep voor de Skaeve huskes heeft echter weinig kans op terugkeer in de samenleving en vertegenwoordigt dus een blijvende vraag. Binnenvest heeft de visie dat clustering niet gewenst is, dus drie wooneenheden per locatie maximaal.

Hoe vindt toewijzing plaats. Vrijwillig of met dwang?

Er moet een indicatie beschermd wonen zijn afgegeven. Dan is er dus sprake van veel achterliggende problematiek. En vaak zijn er ook min of meer verplichtende voorwaarden, maar de meeste cliënten zijn blij met de woning. Je hebt mensen die weigeren, dus maakt het lastig.

Contingenten toewijzen gaat op basis van aanvraag van zorgpartijen (ongeveer 30 zorginstellingen). Verdeling van de geoormerkte woningen vindt plaats op basis van wensen van huurder maar ook huidige indeling van de andere woningen.

Vraag : Verschilt beschermt en beschut wonen? Nee, dit is hetzelfde.

Hoe om te gaan met instroom bij plaatsing aantal woningen?

Er zal altijd schaarste zijn aan deze woningen. Het lijkt goed om in te zetten op realiseren van deze 2 woningen in Kaag en Braassem. En vervolgens kijken naar een passende locatie. Het hoeft geen container-woning te zijn, maar bijv. ook een conciërge-woning of een woonboot. Als het maar voldoet aan de minimale wooneisen en een zeker wooncomfort biedt. Deze woning is sober en “hufferproof”.

Het gaat om 30 woningen in de regio, over welk gebied spreken wij dan?

Het gaat hierbij om Zuid Holland- Noord. Voor Kaag en Braassem zou het gaan om onderdak voor 2 personen.

De reguliere instroom van mensen met een “rugzakje”. Hiervoor wordt verwezen naar de zgn. Contingentenregeling. De keuze van personen voor een bepaalde dorpskern. Is er zicht op de motieven? Het gaat veelal om het netwerk van personen, dit wil je intact laten.

Een goede begeleiding is cruciaal. Dan gaat het om voldoende uren maar ook om kwalitatief goede hulpverleners.

Is er nu sprake van een concrete vraag naar “scheve huisjes” en hoe ga je om met de omgeving?

Ja, er zijn momenteel twee casussen waarin behoefte is aan deze woonvorm.

In Kaag en Braassem is het lastig om een geschikte locatie aan te wijzen : “Buurt-arm”, bereikbaarheid, etc. In Alphen aan den Rijn strandde een project gestrand aan het 's Molenaarspad in verband met bodemproblematiek.

Het begrip kweken voor deze doelgroepen is belangrijk. Dus vandaar de weg van deze werkvond.

En ja, het kan ook gaan om mensen met een strafblad, maar dit behoeven nog niet meteen criminelen te zijn. Verder worden zij steeds begeleid.

Deze doelgroep is er, wegstijven is geen optie.

Vraag vanuit de raad : Willen corporaties hieraan bijdragen? Wat zeggen de prestatieafspraken hierover?

De heer Hoogvliet herhaalt dat een goede en voldoende begeleiding cruciaal is. Hij acht garanties vanuit de gemeente op dit punt nodig. Verder wijst hij op de samenwerkingsmogelijkheden met andere gemeenten. In principe is hij niet tegen een medewerking van de corporaties hieraan. Wel wil hij eerst een akkoord van de gemeenteraad horen.

De burgemeester vraagt de politieke vertegenwoordigers hun nek te willen uitsteken voor deze mensen om de bijzondere woonvorm ook in Kaag en Braassem te realiseren en hiervoor de benodigde middelen ter beschikking te stellen.

Mevrouw Straver wil dit onderwerp mee terugnemen naar haar fractie.

De andere partijen (VVD, CDA, D66 en PRO) geven aan hun maatschappelijke verantwoordelijkheid richting deze categorie inwoners, maar ook voor deze doelgroepen te willen nemen.

Gezien de positieve reacties van de raadsleden zal de burgemeester een overzicht laten maken mogelijke locaties, met hun voor- en nadelen. Dit zal in een vertrouwelijke sessie met de raad worden besproken zodat de raad kaders kan aangeven waaraan de locaties moeten voldoen.

Voor verslag,

Thomas Janssen,
Roel van der Plas